

O rekurzi. Typické ATD. Domácí úloha

Programovací techniky

doc. Ing. Jiří Rybička, Dr.
ústav informatiky
PEF MENDELU v Brně
rybicka@mendelu.cz

- Definice iterativní úlohy

- Definice iterativní úlohy
- Vstup: řada čísel, výstup: součet vstupní řady.

$$S = a_1 + a_2 + \cdots + a_N$$

- Definice iterativní úlohy
- Vstup: řada čísel, výstup: součet vstupní řady.

$$S = a_1 + a_2 + \dots + a_N$$

- Řešení vede na použití cyklu:

```
S:=0;  
while {není konec dat} do begin  
    {získej hodnotu a}  
    S:=S+a  
end;
```

- Definice iterativní úlohy
- Vstup: řada čísel, výstup: součet vstupní řady.

$$S = a_1 + a_2 + \dots + a_N$$

- Řešení vede na použití cyklu:

```
S:=0;  
while {není konec dat} do begin  
    {získej hodnotu a}  
    S:=S+a  
end;
```

- Spotřeba paměti nezávisí na počtu vstupních dat

- Jiný způsob zadání této úlohy:

$$S_i = S_{i-1} + a_i$$

$$S_0 = 0$$

- Jiný způsob zadání téže úlohy:

$$\begin{aligned}S_i &= S_{i-1} + a_i \\ S_0 &= 0\end{aligned}$$

- Řešení vede na rekurzivní podprogram:

```
function S:real;  
  var a: real;  
  begin if {není konec dat} then begin  
    read(a);  
    S:=S+a  
  end else S:=0  
end;
```


- Volání podprogramu – použití systémového zásobníku (návrátové adresy, parametry volané hodnotou, lokální proměnné)

- Volání podprogramu – použití systémového zásobníku (návrátové adresy, parametry volané hodnotou, lokální proměnné)
- Spotřeba paměti – závisí na počtu dat

- Volání podprogramu – použití systémového zásobníku (návrátové adresy, parametry volané hodnotou, lokální proměnné)
- Spotřeba paměti – závisí na počtu dat
- Jiná úloha – obrácení posloupnosti vstupních řetězců:

```
procedure Obrat;  
  var X: string;  
  begin if not eof do begin  
        readln(X);  
        Obrat  
      end;  
        writeln(X)  
  end;
```

- Volání podprogramu – použití systémového zásobníku (návrátové adresy, parametry volané hodnotou, lokální proměnné)
- Spotřeba paměti – závisí na počtu dat
- Jiná úloha – obrácení posloupnosti vstupních řetězců:

```
procedure Obrat;  
  var X: string;  
  begin if not eof do begin  
        readln(X);  
        Obrat  
      end;  
        writeln(X)  
  end;
```

- Objasnění činnosti – trasování a vykreslení stavu paměti

Význačné abstraktní datové typy

Význačné abstraktní datové typy

- Seznam

- Seznam
  - Fronta (Prioritní fronta)

- Seznam
  - Fronta (Prioritní fronta)
  - Zásobník

Význačné abstraktní datové typy

- Seznam
  - Fronta (Prioritní fronta)
  - Zásobník
- Stromové struktury

Význačné abstraktní datové typy

- Seznam
  - Fronta (Prioritní fronta)
  - Zásobník
- Stromové struktury
- Vyhledávací tabulka

Význačné abstraktní datové typy

- Seznam
  - Fronta (Prioritní fronta)
  - Zásobník
- Stromové struktury
- Vyhledávací tabulka
- Graf

Význačné abstraktní datové typy

- Seznam
  - Fronta (Prioritní fronta)
  - Zásobník
- Stromové struktury
- Vyhledávací tabulka
- Graf
- Řídké pole

- nepravidelné

- nepravidelné
- pravidelné

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané
- **Operace:**

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané
- **Operace:**
  - Inicializace

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané
- **Operace:**
  - Inicializace
  - Vložení do stromu

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané
- **Operace:**
  - Inicializace
  - Vložení do stromu
  - Zjištění prázdnosti

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané
- **Operace:**
  - Inicializace
  - Vložení do stromu
  - Zjištění prázdnosti
  - Zjištění přítomnosti prvku

- nepravidelné
- pravidelné
  - n-ární
  - ternární
  - binární
  - binární uspořádané
- **Operace:**
  - Inicializace
  - Vložení do stromu
  - Zjištění prázdnosti
  - Zjištění přítomnosti prvku
  - Průchod stromem – výpis prvků do lineární struktury

Implementace stromu

- B-strom (speciální binární strom s nejvýše 2 následníky uzlů)

- B-strom (speciální binární strom s nejvýše 2 následníky uzlů)
- Datové prvky:

```
type TypData = longint;  
  
UkUzel = ^Uzel;  
Uzel = record  
    Data: TypData;  
    Vlevo, Vpravo: UkUzel;  
end;  
  
Tree = UkUzel;
```

Implementace stromu

```
procedure Init(var T: Tree);  
begin T:=nil  
end;
```

```
procedure Insert(var T: Tree; E: TypData);  
begin  
    if T=nil then begin  
        new(T);  
        T^.Data:=E;  
        T^.Vlevo:=nil;  
        T^.Vpravo:=nil  
    end else  
        if E<=T^.Data then Insert(T^.Vlevo, E)  
            else Insert(T^.Vpravo, E)  
    end;  
end;
```

```
procedure InOrder(T: Tree);  
  begin if T<>nil then begin  
    InOrder(T^.Vlevo);  
    writeln(T^.Data);  
    InOrder(T^.Vpravo)  
  end;  
end;  
var S: Tree;  
    C: longint;  
  
begin Init(S);  
  while not eof do begin  
    readln(C);  
    Insert(S,C)  
  end;  
  InOrder(S);  
end.
```


Komplexní domácí úloha

- Implementujte následující abstraktní datové typy, a to:

- Implementujte následující abstraktní datové typy, a to:
  - ① v „obyčejném“ strukturovaném tvaru

- Implementujte následující abstraktní datové typy, a to:
  - ① v „obyčejném“ strukturovaném tvaru
  - ② v objektovém tvaru

- Implementujte následující abstraktní datové typy, a to:
  - ① v „obyčejném“ strukturovaném tvaru
  - ② v objektovém tvaru
  - ③ s obecnými datovými položkami

- Implementujte následující abstraktní datové typy, a to:
  - ① v „obyčejném“ strukturovaném tvaru
  - ② v objektovém tvaru
  - ③ s obecnými datovými položkami
  - ④ vždy v programové jednotce (modulu)

- Implementujte následující abstraktní datové typy, a to:
  - ① v „obyčejném“ strukturovaném tvaru
  - ② v objektovém tvaru
  - ③ s obecnými datovými položkami
  - ④ vždy v programové jednotce (modulu)
  - ⑤ s variantami konkrétních typů (pole, dyn. struktury, soubory bez udání typu).

Průpravný příklad

- Průpravný příklad – implementace obyčejného lineárního dynamického jednosměrného seznamu s operacemi:

- Průpravný příklad – implementace obyčejného lineárního dynamického jednosměrného seznamu s operacemi:
  - vložení prvku (na začátek, za/před vybraný prvek, na konec)

- Průpravný příklad – implementace obyčejného lineárního dynamického jednosměrného seznamu s operacemi:
  - vložení prvku (na začátek, za/před vybraný prvek, na konec)
  - odstranění libovolného prvku

- Průpravný příklad – implementace obyčejného lineárního dynamického jednosměrného seznamu s operacemi:
  - vložení prvku (na začátek, za/před vybraný prvek, na konec)
  - odstranění libovolného prvku
  - zjištění počtu prvků, výpisy, prohledávání

- **Seznamy:**

- **Seznamy:**
  - zásobník

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta
  - prioritní fronta

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta
  - prioritní fronta
  - obecný seznam (jednosměrný, dvousměrný, cyklický)

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta
  - prioritní fronta
  - obecný seznam (jednosměrný, dvousměrný, cyklický)
  - seznam s aktivním prvkem

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta
  - prioritní fronta
  - obecný seznam (jednosměrný, dvousměrný, cyklický)
  - seznam s aktivním prvkem
- **Stromy:**

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta
  - prioritní fronta
  - obecný seznam (jednosměrný, dvousměrný, cyklický)
  - seznam s aktivním prvkem
- **Stromy:**
  - obecný strom

- **Seznamy:**
  - zásobník
  - fronta
  - prioritní fronta
  - obecný seznam (jednosměrný, dvousměrný, cyklický)
  - seznam s aktivním prvkem
- **Stromy:**
  - obecný strom
  - binární strom (uspořádaný $ls \leq o < ps$, uspořádaný $o > ls, ps$)

- **Vyhledávací tabulka:**

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání
- **Graf:**

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání
- **Graf:**
  - obecný graf

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání
- **Graf:**
  - obecný graf
  - orientovaný graf

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání
- **Graf:**
  - obecný graf
  - orientovaný graf
- **Řídké pole:**

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání
- **Graf:**
  - obecný graf
  - orientovaný graf
- **Řídké pole:**
  - obecné

- **Vyhledávací tabulka:**
  - obecná (konstruovaná různými jinými typy)
  - tabulka s rozptýlenými hesly
  - stromové hledání
- **Graf:**
  - obecný graf
  - orientovaný graf
- **Řídké pole:**
  - obecné
  - trojúhelníková matice